

Kvartali kokkuvõte järelevalve spetsialistide töös

Järelevalve spetsialistid on I kvartalil (jaanuar – aprill) kontrollinud regulaarselt ülevaatuspunkte ja menetlenud kodanikelt saabunud kaebuseid, mis on seotud ülevaatuses madala kvaliteediga.

Lõuna regioonis alustati haldusmenetlusi 15 juhul. Antud hetkeks on 3 menetlust lõpetatud. Põhja regioonis alustati haldusmenetlusi 27 juhul, millest on 15 lõpetatud. Ajutiselt peatati 5 äriühingu tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamise õigus, sest äriühingul puudus asjakohane erialase pädevuse tunnistus. Ülevaatuses teostamise õigus taastati kohe kui äriühing oli tunnistatud erialaselt pädevaks.

I kvartalil kontrolliti 12 ülevaatuspunkti Põlvas, Valgas, Võrus, Tallinnas, Jõhvis, Kohtla-Järvel, Siimustis, Viljandis ja Tartus. Ühes äriühingule kuulavas ülevaatuspunktis peatati ülevaatuses teostamine remonditööde ajaks, sest ülevaatuses ruum ei olnud läbisõidetav. Järelevalve spetsialistid ülevaatuspunkti nõuete osas üldiselt puuduseid ei näinud. Tähelepanu juhiti ülevaataja tööriistele, sest nendel puudus teostatava firma nimi või logo.

Ülevaatuspunktides toimunud paikvaatluste käigus pandi tähele, et teatud juhtudel jätvavad ülevaatajad osad tuvastatud puudused kontrollkaardile märkimata. Esinenud probleemide juhiti ka ülevaatajate tähelepanu ja tuletati meelde, et ülevaatuses ajal tuvastatud rikked ja puudused tuleb kanda kontrollkaardile.

Ülevaatuses läbiviimise protsessi juures esines probleem, kus ei kontrollitud ABS ja SRS süsteemi korrasolekut armatuurlaua märgutulede kaudu. Selle kontrolliks tuleb sõidukil ülevaatuses käigus süüde sisse/välja keerata. Antud juhul läbisid sõidukid ülevaatuses algusest lõpuni töötava mootoriga. Lisaks tuvastati, et mitte igakord ei kontrollitud sõiduki lisavarustust (ohukolmnurk, tulekustuti, tõkisingad jne.) või sõiduki kerele kantud VIN-koodi, kere või raami numbrit. Samuti ei kasutatud igakord lähitulelaternate reguleerituse kontrollimiseks esitulede valgusvihu kontrollseadet.

Menetlust alustati ühel juhtumil, et välja selgitada miks teostas sõidukile ülevaatuses isik, kellel puudus selleks õigus. Isik ei vastanud liiklusseaduse § 74 kehtestatud nõuetele. Nimelt ei omanud isik mootorsõiduki juhtimisõigust. Sõlmitud halduslepingu kohaselt on äriühing kohustatud tagama selle, et sõiduki ülevaatuses seotud kontrollimisi ja mõõtmisi teostavad ainult ülevaatajad. Maanteeamet on vaikival kokkuleppel aktsepteerinud abitööjõu kasutamist ülevaatuses. Abitööjõudu on kasutatud näiteks sõiduki liigutamisel ülevaatuspunkti ruumis, ülevaataja abistamisel mõõtmiste (seadmete ühendamine) ja kontrollide (tulede lülitamine, veermik) läbiviimisel. Ülevaatuses võib teostada ainult ülevaataja.

Seoses kasutatud sõidukite soetamisega on tulnud ette kaebusi, kus auto ostnud isik pöördub Maanteeameti poole kaebusega, et äsja ülevaatuses läbinud sõiduk on väga halvas tehnilises seisundis ja see viitab väga madalale ülevaatuses teostamise kvaliteedile. Sellised kaebused on olnud mitme menetluse alustamise ajendiks nii lõuna kui ka põhja regioonis.

Uue Maanteeameti e-teeninduse (<https://eteenindus.mnt.ee/main.jsf>) järjest kasvava populaarsusega on Maanteeametile laekunud palju märkuseid ka ülevaatuses kohta:

1. Pretensioonid odomeetri näidu õigsuse osas, mis on märgitud ülevaatuses (1-2 muutmise/parandamise taotlust päevas). Põhjendatud juhtudel saab muuta odomeetri näitu. Põhjendatud juhtumiks loetakse olukorda, kus eksimus odomeetri näidu

sisestamisel on kindlalt tuvastatav. Uuemate sõidukite puhul võib näiteks eksimust odomeetri näidu sisestamisel tõendada margiesinduse väljavõtte remondi ajal märgitud odomeetri näitudest. Vanemate sõidukite puhul, kus võib puududa margiesinduse remondiajalugu, on vajalikud remondiarved, kus on fikseeritud odomeetri näidud, ülevaatuspunkti kinnitust eksimuse koha ja väljatrükke mõõteseadmest, juhul kui sinna on käsitsi märgitud õige näit. Nende andmete alusel kaalutletakse kas odomeetri näidu parandamine on võimalik või mitte.

Siinkohal palume ülevaatajatel olla hoolsad ja täpsed odomeetri näidu sisestamisel ARIS2-te, sest paljud kodanikud peavad sõiduki müümisel väga oluliseks teguriks odomeetri näitude korrektsust.

2. Sõiduki andmete ja ajaloo päringus kuvatakse kõik sõidukile teostatud ülevaatused. Paljudele kodanikele tuleb halva üllatusena asjaolu, et sõiduk on nende teadmata korduvülevaatusetele suunatud. Kodanikku ei ole informeeritud ja vastavat kannet ei ole tehtud ka registreerimistunnistusele. Sellistel juhtudel alustab Maanteeamet menetlust, selgitamaks välja, millistel põhjustel ei ole korduvülevaatuset registreerimistunnistusele märgitud ja kodanikku teavitatud.

Lugupidamisega

Ahto Ilves